

ENTOMOLOGISKA FÖRENINGEN ÖSTERGÖTLAND

Medlemsblad och program

2024

Trettiofjärde Svenska Entomologmötet

Sveriges Entomologiska Förenings (SEF) kommande årsmöte sker i regi av Entomologiska Sällskapet i Lund (ESIL).

Mötet kommer ske på Löderups Strandbad Hotell & Restaurang. Det lovas miljöer som domineras av hav, sandiga backar, tall och ekkfatt med en rik och egenartad insektsfauna av delvis kontinental art. Mer information hittar du på föreningens hemsida <http://esil.se/foreningen/> under våren.

Entomologiska Föreningen Östergötlands stipendiefond

Stipendium på 5 000 kr ges för studier av insekter, spindeldjur och landsnäckor i Östergötland.

Stipendiet avser främst att täcka kostnader för resor material mm.

Ansök senast den sista februari.

Beslut tas senast den sista mars.

Ansökan ska inlämnas/skickas till Björn Ström, Åbylundsgatan 36, Linköping

Läs mer på: ostgotaentomologerna.se/verksamhet/stipendiefond/

Medlemsavgift Entomologiska Föreningen Östergötland:

150 kr för vuxna, 75 kr för medlemmar under 25 år och 200 kr för familjemedlemskap. Föreningens postgiro-nr: 4 96 34 59-5.

Verksamhetsberättelse 2023

Kjell Antonsson, ordförande

Medlemsantalet i föreningen låg på 112 vid årsskiftet 2022/2023. Styrelsen har haft tre möten under året.

Söndag 19 februari tog Anders Göthberg med oss på en exkursion där vi letade efter relativt okända vinteraktiva kryp såsom vintermyggor.

Söndag 26 februari hade vi vårt årsmöte och efteråt följde ett föredrag om hoppspindlar av Monika Sunhede och Gabriella Gelland.

Söndag 26 mars berättade Rebecca Petersen och Angelica Weisner om sina omfattande studier som de gjorde som examensarbeten under sina biologistudier vid Linköpings Universitet. Där har de jämfört skillnader kring vedlevande skalbaggar, mossor och svampar i produktionsskogar och naturreservat av olika ålder i Östergötland.

Söndag 23 april skulle Håkan Andersson berättat om kryp från sitt liv som naturvårdskonsult men träffen ställdes in. Vi hoppas kunna boka om Håkan vid ett senare tillfälle.

Den 4-6 augusti deltog Entomologiska Föreningen Östergötland i en bioblitz vid den vackra och oskiftade höglägesbyn Gällerstena i Ydre kommun.

Söndag 11 juni besökte vi det sägenomspunna Omberg med sin fantastiska natur. Denna gång också mot bakgrunden av den stora insektsinventering som genomförts nyligen. Här prövades också för första gången att bjuda in närbelägna föreningar, vilket resulterade i ett ökat deltagarantal

Fredag till söndag 16-18 juni hälsade Föreningen Fjärilar i Norr och Norrlands entomologiska förening välkomnade till 2023

års svenska entomologmöte. Basen var i Arjeplog. EFÖ representerades av Malin Larsson och Anders Göthberg.

Söndag 20 augusti skulle det ske en exkursion till dåligt kända bärfisområde men den blev inställt p.g.a. lågt deltagarantal

Söndag 24 september berättade Nicklas Jansson och Tommy Karlsson om biogeografisk uppföljning. Länsstyrelsen Östergötland ansvarar för att övervaka flera EU-skyddade artgrupper i landet. Föredraget handlade om trollsländor, vattenlevande skalbaggar, blodigel, vedlevande skalbaggar, skinnbaggar, klokryppare och grynsnäckor och hur övervakningen bedrivs.

Söndag 22 oktober gav Niklas Johansson inspirerande överblick och introduktion till parasitsteklar. Många i gruppen blev riktigt peppade på parasitsteklar efter detta mötet.

Söndag 12 november berättade Karl-Olof Bergman om dagfjärilar - förändringar, klimat, utbredning, expansion. Karl-Olof har forskat kring Sveriges dagfjärilar i många år, tidigare med fokus på dågräsfjärilen – denna kväll berättade han om läget för de svenska dagfjärilarna med speciellt fokus på situationen i Östergötland. Föredraget drog många som annars inte brukar komma på våra möten men det sändes också ut på nätet så att fler kunde ta del av det. Vi annonserade om det digitala möte lite sent men fick ändå ca 14 deltagare på Zoom. Ljudet får vi jobba på, men konceptet är bra och bör användas mera i framtiden.

Söndag 10 december hade vi vårt traditionella luciafika där medlemmarna visade bilder och kryp från året som gått. Denna kväll bjöd vi på fikat i form av lussebullar bakade av Kjell Antonsson.

Årsrapport från bärfisprojektet

Torbjörn Blixt

Bärfisprojektet i Östergötland kan lägga ytterligare ett år till handlingarna och blicka framåt mot vad som kommer bli det sista inventeringsåret. Efter mer än 6000 fynd av 44 arter (46 om man räknar införda arter) vilket inkluderar ett knippe imponerande landskapsfynd så är det dags att runda av. Det har varit ett mycket lärorikt projekt och kartläggningen av landskapets bärfisfauna har stärkts avsevärt, sett såväl till vanligare som ovanligare arter. Vi kan med gott samvete nu ana ljuset i tunneln, men vi ska banne mig dit i full fart och köra in i kaklet! Mot slutet skulle jag vilja påstå att vi kommer vara Sveriges bäst undersökta bärfislandskap – det ni!

Med det sagt så finns det fortfarande luckor att täta. Hela elva rutor på fastlandet saknar i dagsläget fynd (dock främst perifera rutor med mycket liten yta i Östergötlands landskap) samt tre ute i skärgården med ett fåtal ör till minimala skär. Att fylla skärgårdsrutorna blir svårt, men åtminstone fastlandsrutorna bör vi klara av! Hör gärna av er till mig om ni vill ha tips på utflykter.

Sedan så återstår en del komplettering av lite mer intressanta arter, vilket ni kanske redan har läst om på hemsidan. Det vore

Blåbärsbärfis (*Elasmucha ferrugata*). Foto: Monika Sunhede

väldigt kul om vi kunde lägga lite extra krut på spindelörtskinnbaggen och klotbärfisen, samt att vi jagar efter ett sista landskapsfynd. Antingen i de sydöstra delarna av landskapet (större rovbärfis och kålsugare), i anslutning till tåg och större banområden i Mjölby, Linköping eller Norrköping (*Rhaphigaster nebulosa*), eller i de norra tallsandskogarna i jakt på mjölonbärfis. Någon av dessa vore sannerligen prickat över i:et, men oavsett så ska vi vara väldigt nöjda med allt vi har genomfört.

Jallabärfis (*Jalla dumosa*). Foto: Karin Nyström

Själv ser jag fram emot en sista säsong fylld med bärfismöten och betraktelser. Jallabärfisen som svajar högt i gräset i jakt på sitt nästa byte, markbärfisen som kamouflerat smyger runt på torrbacken, blåbärsbärfisen som mumsar i sig blåbär som om det inte fanns någon morgondag. Och kanske, kanske så kan jag få möta min dröm i form av en mjölonbärfis, och helst då inom landskapets gränser. Ett sista ryck, nu kör vi, och sedan lovar jag att aldrig mer tjata om bärfisar!

Det är inte för sent att hjälpa till med bärfisprojektet! Är du intresserad så maila Torbjörn: torbl192@gmail.com

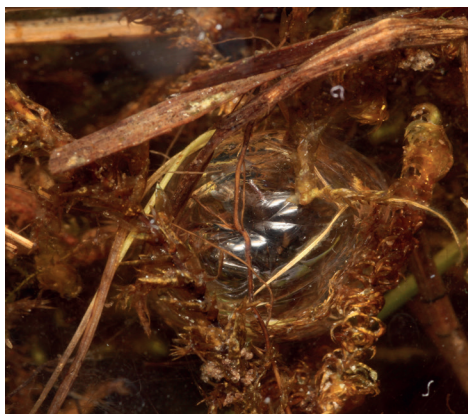
Vattenspindel (*Argyroneta aquatica*)

Monika Sunhede, text och foto.

I en förening där man mest fokuserar på insekter så är vi få spindelfantaster ändå hjärtligt välkomna. Så jag vill bjuda på en liten genomgång av en mycket speciell spindel som vi har i hela Sverige nämligen vattenspindel (*Argyroneta aquatica*). Den finns även i Nord- och Centraleuropa och delar av Asien och kan bli 8-15 mm. Spindeln är svart eller brun och har ofta mörk behåring.

Syrebubbla

Många spindlar tex kärrspindel, skräddarspindel och många vargspindlar kan simma, spendera längre tid under vatten och dyka efter byten. Men bara vattenspindeln i hela världen kan göra en vattenbubbla runt kroppen. Vattenspindeln bakkropp, undersidan av framkroppen och benen är täckta av speciella hår. Luft fångas mellan håren när spindeln är uppe vid ytan och en bubbla runt kroppen skapas. Bubblan täcker bakkroppen och går ändra fram till undersidan av framkroppen och innefattar då spindelns boklungor. Dessa sitter på undersidan av bakkroppen nära framkroppen. Eftersom boklungorna är inne i bubblan får spindeln syre och kan spendera lång tid att jaga och ta sig runt under vattnet.

Spindelns spunna dykarklocka. Man kan skymta spindeln inuti.

Syrebubblan som täcker spindeln. Notera den mörkgrå "pälsen".

Dykarklocka

De spinner också ett bo under ytan bland undervattensväxter. Man brukar kalla detta boet för en dykarklocka. Dit tar spindeln med luft genom bubblan runt kroppen. Boets utgång är nedåt så luften inte försvinner. I denna dykarklocka parar de sig, lägger sina ägg, äter sina byten, övervintrar och ömsar skinn. Själva dykarklockan verkar till viss del kunna utbyta syre och koldioxid med vattnet. Men till allra största delen måste bubblan fyllas på med luft.

Mat och jakt

Vattenspindeln lever i sötvatten i sjöar, dammar, bäckar med mycket undervattensvegetation. De mumsar allt möjligt som mygglarver, vattengråsuggor, grodyngel men även små små fiskar. De jagar aktivt genom att simma efter kryp men också genom att ha snubbeltrådar nedanför dykarklockan. Då sitter de redo nära mynningen och kan gripa tag i kryptet som rört sig där.

Nystart för faunaväkteriverksamheten i Sverige

Kjell Antonsson, ledamot i SEF:s styrelse

Sveriges entomologiska förening har för avsikt att göra en nystart och ett nytt försök med faunaväkteriverksamheten i Sverige. Det har tidigare och inledningsvis varit svårt att få till en bra verksamhet. Men dels ska vi komma ihåg att all vår början bliver svår och det tog ganska många år innan floraväkteriet blev en stor och etablerad verksamhet i landet och dels kan det tyckas att vi är drygt tusen aktiva entomologer i Sverige samt därutöver många allmänt naturintresserade. Därför borde det gå att få till det med rätt organisation och ansats.

Tabellen nedan visar vilka arter som är på förslag i denna omgång. Detta tar vi gärna emot synpunkter kring. Det skulle förstås vara möjligt att ta med alla rödlistade arter på en stor lista, eller åtminstone alla arter från de högre hotkategorierna. Men med ett sådant upplägg blir resultatet väldigt spretigt och svårt eller omöjligt att utläsa några trender för arterna och för småkryp generellt. Vi har försökt att få en spridning med arter som sammantaget har sin utbredning över hela landet, men det är dock så, att det finns fler arter söderut i landet.

Hur vi organiserar detta måste diskuteras, men förslaget just nu är att ha EN central för hela landet, men förstås gärna lokala kontaktpersoner i varje region eller snarare från varje lokalförening. Det är däremot inte självklart att huvuddelen av deltagarna kommer

från föreningarna. Det finns säkert många personer som gärna åtar sig att följa någon eller några arter i hemtrakterna, men som inte nödvändigtvis är medlem i någon förening.

Undertecknad tar på sig att samordna verksamheten men hoppas förstås på stöd från lokala företrädare i landets provinser.

Tacksam för respons av olika slag, både på förslaget till lista och verksamheten i stort.

Svävlugedagsvärmare (*Hemaris tityus*) är en art som man kan faunavakta. Foto: Malin Larsson.

Spindlar

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	HK
Spjuthoppspindel	Dendryphantes hastatus	NT
Kungsspindel	Araneus saevus	NT
Knölspindel	Araneus angulatus	NT
Myrglansspindel	Hypsosinga heri	VU
Björntrattspindel	Coelotes atropos	VU
Sandsnabblöpare	Rhysodromus fallax	NT
Kvistkrabbspindel	Pistius truncatus	EN

Fauna
väkteriet
SMÅKRYP

Insekter

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Organismgrupp	HK
strandsandjägare	<i>Cicindela maritima</i>	skalbaggar, insekt	VU
bombarderbagge	<i>Brachinus crepitans</i>	skalbaggar, insekt	VU
guldgrön sammetslöpare	<i>Chlaenius nigricornis</i>	skalbaggar, insekt	NT
sexfläckig blombock	<i>Anoplodera sexguttata</i>	skalbaggar, insekt	NT
mindre ekbock	<i>Cerambyx scopolii</i>	skalbaggar, insekt	NT
mindre frågeteckenbock	<i>Evodinus borealis</i>	skalbaggar, insekt	VU
nordlig blombock	<i>Lepturalia nigripes</i>	skalbaggar, insekt	EN
raggbock	<i>Tragosoma depsarium</i>	skalbaggar, insekt	VU
månhornsbagge	<i>Copris lunaris</i>	skalbaggar, insekt	VU
ädelguldbagge	<i>Gnorimus nobilis</i>	skalbaggar, insekt	NT
läderbagge	<i>Osmoderma eremita</i>	skalbaggar, insekt	VU
mulmknäppare	<i>Elater ferrugineus</i>	skalbaggar, insekt	VU
humlekortvinge	<i>Emus hirtus</i>	skalbaggar, insekt	NT
svart majbagge	<i>Meloe proscarabaeus</i>	skalbaggar, insekt	NT
aspraktbagge	<i>Poecilontha variolosa</i>	skalbaggar, insekt	NT
brun gräsfjäril	<i>Coenonympha hero</i>	fjäril, insekt	NT
gullvivefjäril	<i>Hamearis lucina</i>	fjäril, insekt	VU
svävflugedagsvärmare	<i>Hemaris tityus</i>	fjäril, insekt	NT
gulfläckig igelkottsspinnare	<i>Hyphoraia aulica</i>	fjäril, insekt	EN
nordisk igelkottsspinnare	<i>Acerbia alpina</i>	fjäril, insekt	EN
mjölkkörtsspinnare	<i>Lemonia dumi</i>	fjäril, insekt	VU
alkonblåvinge	<i>Phengaris alcon</i>	fjäril, insekt	EN
fetörtsblåvinge	<i>Scolitantides orion</i>	fjäril, insekt	EN
kattunvislare	<i>Pyrgus alveus</i>	fjäril, insekt	VU
bredbrämad bastardsvärmare	<i>Zygaena lonicerae</i>	fjäril, insekt	NT
klubbsprötad bastardsvärmare	<i>Zygaena minos</i>	fjäril, insekt	NT
smalsprötad bastardsvärmare	<i>Zygaena osterodensis</i>	fjäril, insekt	NT
mindre bastardsvärmare	<i>Zygaena viciae</i>	fjäril, insekt	NT
sexfläckig bastardsvärmare	<i>Zygaena filipendulae</i>	fjäril, insekt	NT
större säfferotsplattmal	<i>Depressaria libanotidella</i>	fjäril, insekt	VU
slåttergubbmal	<i>Digitivalva arnicella</i>	fjäril, insekt	VU
kattfotssäckmal	<i>Coleophora pappiferella</i>	fjäril, insekt	NT
kattfotsfjädermott	<i>Platyptilia tesseradactyla</i>	fjäril, insekt	VU
rosenvingad gräshoppa	<i>Bryodema tuberculata</i>	hopprätvinge, insekt	VU
trumgräshoppa	<i>Psophus stridulus</i>	hopprätvinge, insekt	EN
spindelörtskinnbagge	<i>Canthophorus impressus</i>	halvvinge, insekt	NT
dvärgflickslända	<i>Nehalennia speciosa</i>	trollslända	
guldsandbi	<i>Andrena marginata</i>	stekel, insekt	NT
stortapetserarbi	<i>Megachile lagopoda</i>	stekel, insekt	NT
klöverhumla	<i>Bombus distinguendus</i>	stekel, insekt	NT
mosshumla	<i>Bombus muscorum</i>	stekel, insekt	NT
berghumla	<i>Bombus monticola</i>	stekel, insekt	NT
liten myrlejonslända	<i>Myrmeleon bore</i>	nätvinge, insekt	NT

Intressanta stekelfynd i sandblottor och sandbäddar – första fyndet av alvarsmalbi i Östergötland!

Tommy Karlsson

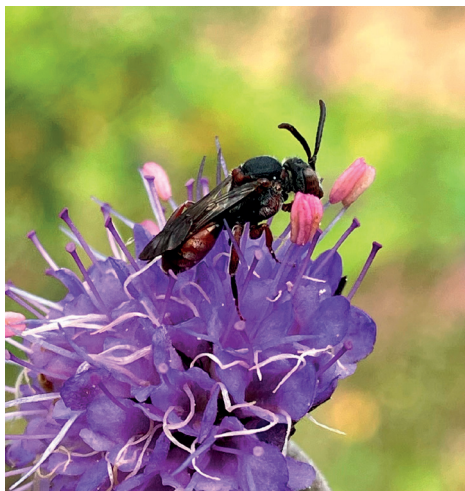
Länsstyrelsen Östergötland har under en längre tid arbetat med att skapa boplatser för marklevande vildbin genom att frilägga eller lägga ut sandjord. Dessa insatser har i flera fall visat sig vara mycket lyckade för att gynna de rödlistade arter som varit i fokus för åtgärderna. De uppföljande inventeringar som har gjorts hittills pekar mot att insatserna även gynnar många andra arter bland vilda pollinatörer. För att öka kunskapen om dessa åtgärders effekt på mångfalden av vilda pollinatörer har 30 anlagda sandblottor och sandbäddar inventerats på vildbin och andra gaddsteklar under sommaren 2023. Varje lokal besöktes under ca 30 min vid två tillfällen, en gång i maj-juni och en gång i augusti. Vid besöket noterades alla arter som gick att bestämma i fält, medan övriga gaddsteklar som observerades samlades in för artbestämning. Projektet har finansierats av nationella FoU-medel från Jordbruksverket.

Totalt noterades 120 arter av gaddsteklar på de undersökta sandblottorna och sandbäddarna. Närmare 90 % av dessa anlägger sina bon i marken eller boparasiterar på en annan marklevande art och kan således tänkas utnyttja miljöerna som boplatser. Av dessa marklevande gaddsteklar var 54 arter bin, 29 arter rovgsteklar, 11 arter vägsteklar, 7 arter guldsteklar och en solitär geting. De arter som påträffades på flest platser var vargvägstekel (*Anoplius viaticus*), småblodbi (*Sphecodes geofrellus*), rovgsteklarna *Ammophila sabulosa* och *Mellinus arvensis*, samt guldsandbi (*Andrena marginata*). Alla fem arterna är knutna till öppen sandmark, men är förutom guldsandbi vanliga och inte så krävande arter. Guldsandbi är däremot en rödlistad och ovanlig art, men att den påträffades på så många lokaler kan förklaras av att en stor del av blottorna och bäddarna anlagts med

syftet att skapa boplatser för denna art. Under inventeringen påträffades också flera andra rödlistade och/eller sällsynta/krävande arter. Några av dessa fynd beskrivs kort nedan.

Alvarsmalbi (*Lasioglossum lativentre*)

Funnen av Torbjörn Blixt vid Hästenäs kyrkskogs naturreservat, Åtvidaberg. Artbestämd av Sven Hellqvist. Knuten till varma sandmarker och pollensamlar främst från fibblor. Arten förekommer framför allt i sydöstra delen av landet och har aldrig tidigare påträffats i Östergötland. Den har sannolikt funnits här sedan länge, men inte upptäckts förrän nu. Det är sedan tidigare känt att sydöstra delen av Östergötland hyser flera värmekrävande arter, förmodligen tack vare områdets torra och varma klimat i kombination med sydvästvända sprickdalsbranter som lokalt skapar mycket gynnsamma lägen. Arten bedöms som "livskraftig" (LC) i rödlistan 2020, men uppvisar en negativ trend och har tidigare varit rödlistad som "nära hotad" (NT).

Silvergökbi (*Nomada argentata*). Foto: Tommy Karlsson.

Alvarsmalbi (*Lasioglossum lativentre*). Foto: Krister Hall/SLU Artdatabanken.

Silvergökbi (*Nomada argentata*)

Funnen och artbestämd av Tommy Karlsson vid Sjöhaga, Kinda och Ångersjön, Finspång. Lever som boparasit på guldsandbi, vilken endast samlar pollen från väddar, särskilt ängsvädd. Arten är rödlistad som "starkt hotad" (EN) och även rödlistad globalt som "nära hotad" (NT). Huvuddelen av artens förekomstlokaler i landet finns i Östergötlands skogsbygder.

Nyponsandbi (*Andrena nitida*)

Funnen av Kjell Antonsson vid Stora Lund, Ödeshög. Artbestämd av Sven Hellqvist. Samlar främst pollen från nypon och påträffas framför allt i buskrika hagmarker i småskaliga jordbrukslandskap. Arten är rödlistad som "sårbar" (VU). En stor del av artens förekomstlokaler i landet finns i Östergötlands skogs- och mellanbygder.

Sidenguldstekel (*Pseudochrysis neglecta*)

Funnen av Monika Sunhede vid Tallemon, Mjölby. Artbestämd av Sven Hellqvist. Lever som parasit på mörk lergeting (*Odynerus spinipes*) och tagglergeting (*O. reniformis*), vilka är knutna till öppna, solexponerade lersandmarker. Arten är rödlistad som "sårbar" (VU) och utbredningen är begränsad till norra Götaland, sydöstra Svealand, samt Öland och Gotland.

Guldsmalbi (*Lasioglossum aeratum*)

Funnen av Tommy Karlsson vid Nygård, Linköping. Artbestämd av Sven Hellqvist. Knuten till varma sandmarker. Arten är rödlistad som "nära hotad" (NT) och förekommer framför allt i sydöstra delen av landet. Är endast känd från en handfull lokaler i Östergötland.

Bioblitz vid den oskiftade byn Gällerstena i Ydre kommun 2023.

Kjell Antonsson

Den 4-6 augusti deltog Entomologiska Föreningen Östergötland i en bioblitz vid den vackra och oskiftade höglägesbyn Gällerstena i Ydre kommun. Evenemanget var både en kultur-happening och bioblitz, så det var en stor blandning av deltagare. Arrangörerna var Spår i skogen/Teater Asoko i samarbete med Ydre kommun, naturum Sommen och Ydre Kulturcentrum. Från vår förening deltog Monika Sunhede, Torbjörn Blixt, Jonas Roth och Kjell Antonsson.

De entomologiska insamlingsmetoder som användes var fem fönsterfällor (en månad),

fem x tre färgskålar, gul, vit och blå, i tre dygn samt lufthåvning, slaghåvning och sällning. Allt material är inte färdigbestämt, men det kan ändå vara intressant att se vad vi lyckades skrapa ihop på ett par dagar i en by med ganska vardaglig natur.

Nedan visas först en sammanställning av de fynd som gjordes totalt sett och därefter kommentarer till några av de mera intressanta småkrypsfynden.

Preliminär sammanställning Bioblitz Gällerstena 4-6 augusti 2023

Organismgrupp	Antal arter
Mångfotingar, gråsuggor, kackerlackor, tvestjärtar	6
Skalbaggar	73
Tvåvingar	6
Halvvingar	23
Steklar	14
Fjärilar	15
Hopprätvingar	4
Spindeldjur	36
Ödlor/Salamandrar	2
Fåglar	19
Däggdjur	8
Blötdjur/Mollusca	8
Lavar	3
Svampar	44
Mossor	9
Kärlväxter	96
Totalt	366

Kommentarer kring lite intressantare småkrypsfynd

Tuvjordloppa (*Chaetocnema aridula*) – fem moderna fynd i Ög, ny för Ydre kn.

Flatbaggen *Thymalus limbatus* – ganska ovanlig, Lever i svampar på både barr- och lövträd.

Häckörönvivel (*Otiorhynchus smreczynskii*) – endast fyra fynd i Ög, men förmodligen ganska nyinvandrad och nattaktiv, med karaktäristiska gnag på syren.

Mjukbaggen *Prionocyphon serricornis* – ganska ovanlig, ett fynd tidigare i Ydre kn. Lever i små vattenfyllda hålor i hålträd.

Kortvingen *Tachyporus pusillus* – ganska ovanlig och ny för Ydre kn. Osäker artbestämning

Ängsskinnbaggen *Psallus variabilis* – endast fyra fynd i Ög och ny för Ydre, men osäker artbestämning.

Fälttrovskinnbaggen *Nabis brevis* – få fynd i Ög och ny för Ydre kn.

Styltskinnbaggen *Berytinus crassipes* - få fynd i Ög och ny för Ydre kn.

Mörkstreckad spetsnäsa (*Aelia klugii*) – få fynd i Ög.

Taksnyltgeting (*Dolichovespula adulterina*) – en relativt ovanlig snyltgeting.

Uroxhornmal (*Ochsenheimeria urella*) – ovanlig mal, med en handfull fynd i Ög och ny för Ydre kn.

Ängsdvärgspindel (*Tiso vagans*) – ganska ovanlig med åtta tidigare fyndlokaler i Ög och ny för Ydre kn.

Taxmattvävare (*Tapinopa longidens*) – relativt ovanlig med sex tidigare fyndlokaler i Ög och ny för Ydre kn.

Nordlig grottspindel (*Nesticus cellulanus*) – relativt ovanlig med åtta kända fyndlokaler i Ög och ny för Ydre kn.

Stenhoppspindel (*Neon robustus*) – Endast ett fynd tidigare i Malexander sn i Ög, ny för Ydre kn.

Pansarklotspindel (*Pholcomma gibbum*) – ovanlig spindel med fyra tidigare fynd i Ög, ny för Ydre kn.

Treuddslocke (*Lacinius ephippiatus*) – ovanlig med fyra tidigare fyndlokaler i Ög, ny för Ydre kn.

Igelkottslocke (*Lacinius horridus*) – ovanlig lockespindel med endast tre tidigare kända fyndlokaler i Ög, ny för Ydre kn.

Tagglocke (*Lophopilio palpalis*) - ovanlig lockespindel med endast tre tidigare kända fyndlokaler i Ög, ny för Ydre kn.

Övriga intressanta fynd

Barbastell (*Barbastella barbastellus*) NT – en ovanlig fladdermus som är känd från flera höglägesbyar i Ydre, men detta är en ny lokal för arten. Andra intressanta fladdermusfynd vid Gällerstena är nordfladdermus NT, fransfladdermus NT och brunlångöra NT.

Slättergubbe (*Arnica montana*) VU – minskande kärlväxt, som dock fortfarande är relativt vanlig i Ydre kn.

Parasitsvampen *Entomophaga grylli* – är en parasitsvamp som angriper hopprätvingar, ny för Ög vid fyndtillfället, men senare under 2023 även funnen vid Lagmansro kalkkärr, Allhelgona sn och nära Våxmossen, Godegårds sn.

Parasitsvampen (*Entomophaga grylli*).
Foto: Monika Sunhede.

Program 2024

Samtliga inomhusaktiviteter sker på Naturcentrum, Trädgårdsföreningen, Lasarettsgatan 1, Linköping, kl 17, om ej annat anges. Fika serveras normalt till självkostnadspris (5-10 kr). För frågor kontakta den ansvarige eller någon ur programkommittén. Kontaktpuppgifter hittar du på baksidan av bladet.

På vår hemsida uppdaterar vi kontinuerligt om något evenemang skulle bli inställt: ostgotaentomologerna.se

Vi skickar ut en påminnelse några dagar innan evenemangen. Får du inte dessa mail eller vill avregistrera dig? Maila till monikasunhede@hotmail.com.

Foto: Magnus Forsberg

Söndag 25 februari - Årsmöte och föredrag av Magnus Forsberg

Efter årsmötet (pågår till ca 18:00) visar Magnus Forsberg upp foton och berättar om upplevelser med märkliga och färggranna insekter från Madagaskar. Förbered dig på att höra historier om allt från blodiglar i sandalerna till nattliga utflykter med långhorningar och kameleonter.

Ansvarig: Kjell Antonsson

Foto: Malin Larsson

Söndag 24 mars - Åke Lindelöw - Spår av vedlevande insekter - ett detektivarbete

Hur kan man fastställa vilken insektsart som lämnat spår efter sig i bark och ved? Ibland är det lätt men ofta mycket svårt. Kom och lyssna på när Åke Lindelöw från SLU föreläser om vedinsekters spännande liv och ekologi, och få tips på hur du själv kan kläcka fram dem!

Ansvarig: Torbjörn BLixt

Foto: Monika Sunhede

Söndag 21 april - Moa Pettersson - Myrornas magiska värld

Entomologen Moa Pettersson från SLU Artdatabanken föreläser om myrornas magiska värld, deras spännande beteenden och intrikata sociala strukturer. Följ med in i stacken, på strövtåg och ner i marken med dessa fascinerande steklar

Ansvarig: Torbjörn Blixt

Foto: Monika Sunhede

Söndag 16 juni - Småkrypsexkursion till Sjöbo-Knäppans nr i orkidéetid

Vi kikar på de olika miljöerna, hage, lövskog, sumpskog och kalkkärr och letar kryp tillsammans. Vi kommer ha flera experter med för olika krypgrupper. Motala biologiska förening och Naturskyddsföreningen i Motala är också inbjudna. Exkursionen startar 09:30.

Anmälan till Monika Sunhede monikasunhede@hotmail.com senast den 10 juni. Samåk gärna då det finns ganska begränsat med parkering vid reservatets huvudparkering. Vi kommer maila ut mer info.

Foto: Mikael Sörensson

Fredag - söndag 28-30 juni - Svenska entomologiska årsmötet
Entomologiska Sällskapet i Lund (ESIL) bjuder in till Svenska Entomologiska årsmötet. Mötet kommer ske på Löderups Strandbad Hotell & Restaurang. Det lovas miljöer som domineras av hav, sandiga backar, tall och ekkratt med en rik och egenartad insektsfauna av delvis kontinental art. Mer information hittar du på föreningens hemsida <http://esil.se/foreningen/> under våren.

Foto: Sven-Erik Pettersson

Söndag 18 augusti- Exkursion till Motala äng och Göltoresån i norra Finspångs kommun

Här har vi bland annat chansen beskåda ett av länets starkaste bestånd av trumgräshoppa mfl insektsarter som gillar hedliknande miljöer. Samarrangemang med Naturskyddsförening i Finspång. Exkursionen startar 09.30 (till senast 13.00) men då svårt med parkering samlas alla vid Igelfors fotbollsplan kl.09.15 för organisering och samåkning.

Anmälan till Nicklas Jansson på e-post: nicklas.jansson@liu.se senast 15 augusti. Frågor till Nicklas Jansson 070534944 eller Sven-Erik Pettersson 0702180189

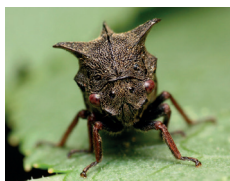

Foto: Monika Sunhede

Söndag 22 september - Lars Rigbäck - En fågelskådare upptäcker stritar

Lars Rigbäck har gått från fågelskådare till att också intressera sig för krypen som få kan något om nämligen stritar. Ikväll berättar han om dessa vackra små varelser och tipsar om hur vi ska börja skåda stritar.

Ansvarig: Monika Sunhede

Foto: Per Karlsson Linderum

Söndag 27 oktober - Per Karlsson Linderum - Trollsländeprojektet i Närke's insektsförening

Precis som Östergötland så har Närke's insektsförening genomfört ett trollsländeprojekt. Ikväll kommer Per Karlsson Linderum och berättar om hur de gått i deras projekt. delar av denna artrika grupp.

Ansvarig: Monika Sunhede

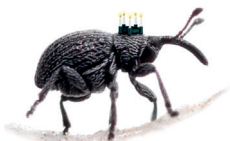

Foto: Monika Sunhede

Söndag 8 december - Luciafika

Traditionellt luciafika där medlemmarna visar bilder, berättar anekdoter och visar kryp från året som gått. Denna kväll bjuder vi på fikat som oftast är hembakade lussebullar av självaste ordförande.

Ansvarig: Kjell Antonsson

Småkrypsinventering vid gården Orrnäs, SV om Ödeshög, Östergötland

Kjell Antonsson

Runt gården Orrnäs som ligger nära orten Ödeshög i SV Östergötland finns ett flertal riktigt grova ekar samt en i övrigt fin natur med bl a intressanta lövskogsmiljöer kring Orrnäsbäcken

Jag placerade fönsterfällor i delar av området under 2020 (en st) och 2023 (fem st.), som vittjades en gång per månad från april – september.

Det blev en del roliga fynd som redovisas här trots att inte allt material är artbestämt. Totalt har 290 småkryp gått igenom och artbestämts av 185 arter, främst då skalbaggar och spindlar. Skalbaggarna har artbestämts av mig själv, spindlarna av Monika Sunhede, skinnbaggar av Ruth Hobro och parasitsteklar av Niklas Johansson.

Några exempel på intressanta fynd i samband med inventeringen

Nästtjuvbagge (*Ptinus sexpunctatus*) – funnen både 2020 och 2023 nära gården. Lever i gamla träd, troligen på döda insekter. God indikator på värdefulla naturmiljöer.

Myrjordloppa (*Chaetocnema sahlbergii*) – relativt ovanlig, funnen vid Orrnäsbäcken. Arten lever som herbivor på fuktiga gräsmarker.

Gråbaggen *Monotoma picipes* – relativt ovanlig, funnen i Orrnäs park vid grov bok och eklåga, lever i spillning och svampar.

Kamkloknäppare (*Adrastus pallens*) – relativt ovanlig, funnen vid död jättealm SSV gården. Smalknäppare (*Procræus tibialis*) – hittas oftast i fina lövträdsmiljöer, funnen 2020 vid jätte-ek på tomt.

Småknäpparen *Aulonothroscus brevicollis* – funnen vid grov halvdöd klibbal vid Orrnäsbäcken.

Aspstumpbagge (*Platysoma deplanatum*) NT – ganska ovanlig art som lever under fuktig bark på asp. Funnen vid död jättealm SV om gården.

Mjukbaggen *Prionocyphon serricornis* – larven lever i vattenfyllda håligheter i främst ädellövträd. Funnen vid död jättealm SV om gården.

Mycelbaggen *Leiodes fracta* – lever på svampar, ett fynd tidigare i Ög i modern tid, funnen bland äldre bokar i parkmiljö när Orrnäs.

Kortvingen *Atheta trinotata* – relativt ovanlig art, lever som rovdjur, funnen i Orrnäs park vid en grov bok och jätte-eklåga.

Kortvingen *Haploglossa nidicola* NT – skapligt ovanlig art som ska leva i backsvalebon, som jag dock inte känner till några i området. Funnen på flera ställen runt Orrnäs både 2020 och 2023.

Aspstumpbagge (*Platysoma deplanatum*).
Foto: Monika Sunhede

Kortvingen *Tachinus fimetarius* – relativt ovanlig art som lever som rovfjur – funnen vid grov bok och jätte-eklåga.

Ögonbaggen *Euglenes pygmaeus* – indikator på hålträds miljöer, funnen vid grov bok och jätte-eklåga.

Vedsvampbaggen *Mycetophagus atomarius* – relativt ovanlig art som lever på svamparna stubb- och bokdyna, funnen vid död jättealm SV om gården.

Vedsvampbaggen *Triphyllus bicolor* – relativt ovanlig art som lever på bl a oxtungsvamp på äldre ädellövträd, funnen vid gamla bokar i Orrnäs park.

Myllflugan *Heteromyza oculata* – ny för Ög, nordlig art där detta fynd utgör det sydligaste hittills. Funnen vid jätte-ek på tomt 2020.

Stjärtlflugan *Lonchaea sylvatica* – relativt ovanlig art med fem andra fynd i Ög. Funnen vid jätte-ek på tomt 2020.

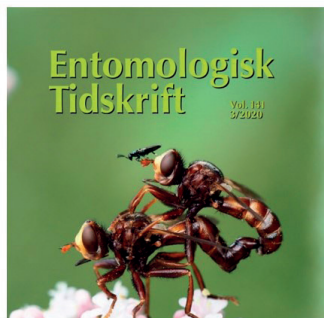

Bredlårstekeln *Haltichella rufipes*.
Foto: Martin Oomen

Marksकिनbaggen *Scolopostethus puberulus* – vid fyndtillfället, ny för Ög, senare funnen i Lambohov, Slaka sn. Funnen vid jätte-ek på yomt vid Orrnäs.

Bredlårstekeln *Haltichella rufipes* – ovanlig med en handfull fynd i Ög, funnen vid jätte-ek på tomt, Orrnäs 2020.

Brokparasitstekeln *Coelichneumon desinatorius* – ett tidigare fynd i Ög, funnen vid jätte-ek på tomt vid Orrnäs 2020.

DAGS ATT FÖRNYA
PRENUMERATIONERNA

SVERIGES ENTOMOLOGISKA FÖRENING www.sef.nu

Utflykt till Emån på jakt efter kilfläckslända

Rolf Kokkonen, text och foto.

Förutom att jag har gjort en långresa upp till fjärlsfjällen, så blev det många små resor under sommarhalvåret 2023. Den stora resan till Abisko kan ni läsa om på ostgotaentomologerna.se. Framför allt reser jag och mina fjärlsvänner inom Valdemarsviks kommun med sin storslagna natur med många intressanta insekter. Men denna artikel blir en resa utanför Valdemarsvik, närmare bestämt till Emån och Kilfläcksländans land. Emån rinner igenom E22:an strax söder om Oskarshamn ca 3 mil. Kalmar län.

Ni som inte har stannat till vid rastplatsen vid Emån borde ta och göra det i sommar. Naturen är helt häfnöjande och den sakta rinnande Emån är så häftig att se. Jag har varit här flera gånger och vid ett tillfälle för några år sedan hörde vi ett glatt g ng ungdomar komma nedströms och gick förbi oss upp till brofästet. Efter en stund kom de sakta glidande nedför Emån på gummimadrasser. Vilket härligt barndomsminne dessa barn får. Nog om den

Emån, Kalmar län.

vackra naturen. Jag ska prata om trolsl ndor och då framför allt om kilfl cksl ndan. Denna art  r också på frammarsch i Sverige och sprider sig sakta uppför landet. Med säkerhet kan vi se på Artportalen att den finns strax söder om Västervik. Det finns en rapport från Stockholm 2021. Den är troligen en ensam flygare som flög lite f r långt upp i landet. Det är bara en tidsfråga innan den dyker upp i Östergötland och då troligen i Valdemarsviks kommun. En Kilfl cksl nda  r rapporterad  r 2000 men det finns inga konkreta (Foto) bevis att så är fallet.

Kilfläckslända (*Aeshna isoceles*). Samma art på alla bilderna.

Kilfläcksländan är något mindre än den Blågröna mosaiksländan. Kroppslängden är ca 65 mm och bakvingen 39 till 45 mm. De har en relativ kort flygtid, i regel från slutet av maj till slutet av juli. Många andra arter flyger oftast ända in i oktober månad. Den har tvåfärgade gröna ögon och en ljusbrun grundfärg på kroppen med en ljus kil på S1. Jag tycker att märket på nedre vingpar in mot kroppen liknar en kil. Vad tycker ni?

Oftast flyger dom ute i vattnet och födosöker. Så det gäller att se var dom landar. I regel så sätter de sig lågt vid strandkanten eller i ett träd lite högre upp och längre in från vattnet. Vid den senaste besöket var turen på vår sida och vi fick se ett par som utförde en parning. De satte sig bara några meter ifrån oss. De var bara till att fotografera de älskade paret. Efter en lite stund flög de iväg men kom tillbaka på nästan samma plats, fast ännu närmare. Och då var det nära att jag hamnade i vattnet, efter som jag stod och balanserade på en grästuva med ena foten. Som tur var så klarade jag mig. Under de timmar som vi var på besök fann vi minst 8 stycken kilfläcksländor i och runt Emån. Att se denna art och andra flyga över Emåns vatten är rätt magisk och roligt. Speciellt när de gör akrobatiska svängar när det jagar bytet. Dessutom flög det många andra arter av

trollsländor som t.ex. mindre kejsartrollslända, blå kejsartrollslända, flodflickslända, större kustflickslända och blåbandad jungfruslända och många fler.

Fynd av rödlistade evertebrater i Östergötlands län 2023

Kjell Antonsson

Alla rödlistade evertebrat-arter som hittats i Östergötlands län 2023. De flesta fynd är inte validerade. För mer information sök på artportalen.se.

Hotklass	Artnamn	Vetenskapligt namn	Antal lokaler
VU	Rödvingad kapuschongbagge	<i>Bostrichus capucinus</i>	4
VU	Eksplintbagge	<i>Lyctus linearis</i>	1
NT		<i>Globicornis nigripes</i>	1
NT	Hasselpraktbagge	<i>Agrilus olivicolor</i>	1
NT	Bronspraktbagge	<i>Buprestis haemorrhoidalis</i>	4
NT	Barrpraktbagge	<i>Chrysobothris chrysostigma</i>	1
NT	Alpraktbagge	<i>Dicerca alni</i>	1
NT	Asppraktbagge	<i>Poecilnota variolosa</i>	2
NT	Prydnadsbock	<i>Anaglyptus mysticus</i>	1
NT	Grönhjon	<i>Callidium aeneum</i>	6
VU	Lindfläckbock	<i>Chlorophorus herbstii</i>	1
NT	Ekgetingbock	<i>Xylotrechus antilope</i>	1
NT	Rödbrun blankbock	<i>Obrium brunneum</i>	1
NT	Mindre timmerman	<i>Acanthocinus griseus</i>	2
NT	Molnfläcksbock	<i>Mesosa nebulosa</i>	1
NT	Grön aspvedbock	<i>Saperda perforata</i>	5
NT	Smalvingad blombock	<i>Strangalia attenuata</i>	1
NT	Bandad skulderbock	<i>Pachyta lamed</i>	1
NT	Taggbock	<i>Prionus coriarius</i>	19
NT	Reliktbock	<i>Nothorhina muricata</i>	13
NT	Fläcksäckbagge	<i>Labidostomis humeralis</i>	1
NT	Långarmssäckbagge	<i>Labidostomis longimana</i>	3
NT	Smaragdfallbagge	<i>Cryptocephalus hypochoeridis</i>	3
VU		<i>Hypebaeus flavipes</i>	2
NT	Platt gångbagge	<i>Cerylon deplanatum</i>	1
VU		<i>Notolaemus unifasciatus</i>	1
NT		<i>Meligethes corvinus</i>	1
NT		<i>Meligethes gagathinus</i>	1
NT	Storplattnos	<i>Platyrhinus resinosus</i>	2
NT	Backtravsvivel	<i>Ceutorhynchus griseus</i>	2
EN	Almvedvivel	<i>Cossonus cylindricus</i>	1
VU	Aspvedvivel	<i>Cossonus parallelepipedus</i>	1
NT	Lindvedvivel	<i>Phloeophagus turbatus</i>	2
NT	Strimbaljvivel	<i>Tychius polylineatus</i>	1
NT	Bred trollknäppare	<i>Danosoma fasciatum</i>	1
NT	Blank hjärtnäppare	<i>Cardiophorus ebeninus</i>	1
NT	Epåletknäppare	<i>Calambus bipustulatus</i>	3
NT	Svart ögonknäppare	<i>Denticollis borealis</i>	1
VU	Jättekäppare	<i>Stenagostus rufus</i>	1
NT	Kardinalrödrock	<i>Ampedus cardinalis</i>	2
NT	Sadelrödrock	<i>Ampedus sanguinolentus</i>	1
NT	Hålskenknäppare	<i>Eucnemis capucinus</i>	1
NT	Aspstumpbagge	<i>Platysoma deplanatum</i>	3
NT	Björkstumpbagge	<i>Eblisia minor</i>	1
NT	Större vattenbagge	<i>Hydrophilus piceus</i>	1
NT	Skeppsvarvsfluga	<i>Lymexylon navale</i>	1
NT	Ädelguldbagge	<i>Gnorimus nobilis</i>	1
VU	Läderbagge	<i>Osmoderma eremita</i>	35
NT		<i>Haploglossa nidicola</i>	1
NT	Humlekortvinge	<i>Emus hirtus</i>	4

Hotklass	Artnamn	Vetenskapligt namn	Antal lokaler
NT	Aspögonbagge	<i>Aderus populneus</i>	2
NT	Svart majbagge	<i>Meloe proscarabaeus</i>	5
NT	Skulderfläckad gaddbagge	<i>Mordellistena humeralis</i>	3
NT	Rödalsad vedsvampbagge	<i>Mycetophagus fulvicollis</i>	1
NT	Fyrfläckad vedsvampbagge	<i>Mycetophagus quadriguttatus</i>	1
NT	Gulbent kamklobagge	<i>Allecula morio</i>	1
VU	Becksvart kamklobagge	<i>Prionychus melanarius</i>	2
VU	Brokig barksvartbagge	<i>Corticeus fasciatus</i>	1
VU	Tallbarksvartbagge	<i>Corticeus fraxini</i>	1
NT	Större sågsvartbagge	<i>Uloma culinaris</i>	1
NT		<i>Uloma rufa</i>	5
NT	Kontrastsvart klarvingesvävfluga	<i>Villa paniscus</i>	1
NT		<i>Myopa pellucida</i>	1
NT	Långryggad barkvapenfluga	<i>Eupachygaster tarsalis</i>	1
NT	Ljus bronsblomfluga	<i>Callicera aenea</i>	1
NT	Mörk bronsblomfluga	<i>Callicera aurata</i>	1
EN	Praktmånbomfluga	<i>Eumerus grandis</i>	1
NT	Jordhumlefluga	<i>Pocota personata</i>	2
NT		<i>Platyparea discoidea</i>	1
NT	Knölskräddare	<i>Gerris gibbifer</i>	1
EN	Franstandad barkskinnbagge	<i>Aradus erosus</i>	1
NT	Spindelörtskinnbagge	<i>Canthophorus impressus</i>	3
NT	Röd parasitväxtstekel	<i>Orussus abietinus</i>	1
NT	Märgelsandbi	<i>Andrena labialis</i>	1
NT	Guldsandbi	<i>Andrena marginata</i>	38
VU	Dvärgsandbi	<i>Andrena nanula</i>	3
VU	Nyponsandbi	<i>Andrena nitida</i>	2
VU	Storfibblebi	<i>Panurgus banksianus</i>	1
NT	Svartpälsbi	<i>Anthophora retusa</i>	1
VU	Pärlbi	<i>Biastes truncatus</i>	2
NT	Mosshumla	<i>Bombus muscorum</i>	1
EN	Silvergökbi	<i>Nomada argentea</i>	6
VU	Väddgökbi	<i>Nomada armata</i>	3
NT	Fransgökbi	<i>Nomada stigma</i>	2
VU	Franscitronbi	<i>Hylaeus difformis</i>	2
NT	Väggcitronbi	<i>Hylaeus pictipes</i>	1
NT	Resedabi	<i>Hylaeus signatus</i>	1
NT	Guldsmalbi	<i>Lasioglossum aeratum</i>	2
NT	Släntmalbi	<i>Lasioglossum nitidiusculum</i>	1
EN	Reliktsmalbi	<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>	1
NT	Stortapetserarbi	<i>Megachile lagopoda</i>	49
NT	Irisguldstekel	<i>Chrysis iris</i>	2
DD	Lerguldstekel	<i>Chrysis mediata</i>	1
VU	Sidenguldstekel	<i>Pseudochrysis neglecta</i>	4
EN	Amasonmyra	<i>Polyergus rufescens</i>	1
NT	Ljus lergeting	<i>Odynerus melanocephalus</i>	1
NT		<i>Pseudorhyssa nigricornis</i>	1
NT		<i>Dolichomitus curticornis</i>	1
NT		<i>Hybomischos septemcinctorius</i>	1
NT	Åkerväddsentennmal	<i>Nemophora metallica</i>	5
NT	Svävflugedagsvärmare	<i>Hemaris tityus</i>	22
NT	Krypvideglasvinge	<i>Synanthedon flaviventris</i>	1
NT	Ekglasvinge	<i>Synanthedon vespiformis</i>	1
VU	Knyttingsäckmal	<i>Coleophora scabrida</i>	2
VU	Ängsskäreplattmal	<i>Agonopterix bipunctosa</i>	1
VU	Skuggmalmätare	<i>Eupithecia immundata</i>	1
NT	Hagtornsmalmätare	<i>Eupithecia insigniata</i>	2
NT	Glimmalmätare	<i>Eupithecia venosata</i>	2
NT	Brunflammig fältmätare	<i>Perizoma flavofasciata</i>	1
NT	Glimfältmätare	<i>Perizoma hydrata</i>	3
NT	Svartbrun klaffmätare	<i>Philereme transversata</i>	3
NT	Grå klaffmätare	<i>Philereme vetulata</i>	2
NT	Vägtornsmätare	<i>Triphosa dubitata</i>	2
NT	Mindre purpurmätare	<i>Lythria cruentaria</i>	11

Hotklass	Artnamn	Vetenskapligt namn	Antal lokaler
NT	Humlerotfjäril	<i>Hepialus humuli</i>	4
NT	Skogsalmsdvärgmal	<i>Stigmella ulmivora</i>	2
NT	Jungfrulinsfly	<i>Phytometra viridaria</i>	3
NT	Ljusribbat vickerfly	<i>Lygephila cracca</i>	4
NT	Tvärbandat vickerfly	<i>Lygephila viciae</i>	3
NT	Kalkfly	<i>Tyta luctuosa</i>	1
NT	Ligusterfly	<i>Craniophora ligustri</i>	2
NT	Blekgult lavfly	<i>Bryophila domestica</i>	2
VU	Flenörtskapuschongfly	<i>Cucullia scrophulariae</i>	3
EN	Kungsljuskapuschongfly	<i>Cucullia verbasci</i> ?	1
NT	Grått johannesörtsfly	<i>Chloantha hyperici</i>	2
NT	Mindre stamfly	<i>Amphipoea crinanensis</i>	2
NT	Praktnejlikfly	<i>Hadena confusa</i>	2
VU	Gulbrunt nejlikfly	<i>Hadena perplexa</i>	6
NT	Hedjordfly	<i>Xestia castanea</i>	1
NT	Svartfläckig högstjärt	<i>Clostera anachoreta</i>	1
NT	Brungrå högstjärt	<i>Clostera anastomosis</i>	1
NT		<i>Hesperia comma comma</i>	30
NT	Violettkantad guldvinge	<i>Lycaena hippothoe</i>	18
NT	Mindre blåvinge	<i>Cupido minimus</i>	16
NT	Svartfläckig blåvinge	<i>Phengaris arion</i>	1
EN	Fetörtsblåvinge	<i>Scolitantides orion</i>	10
NT	Almsnabbvinge	<i>Satyrrium w-album</i>	15
VU	Hedpärlormfjäril	<i>Fabriciana niobe</i>	13
NT	Ängsnätfjäril	<i>Melitaea cinxia</i>	21
NT	Dågräsfjäril	<i>Lopinga achine</i>	15
NT	Apollofjäril	<i>Parnassius apollo</i>	9
VU	Gullvivefjäril	<i>Hamearis lucina</i>	7
NT	Kungsmyntefjädermott	<i>Merrifieldia baliodactyla</i>	1
NT	Vitt ugglemott	<i>Eudonia laetella</i>	1
NT	Kvadratmott	<i>Udea olivalis</i>	3
NT	Askbarkmott	<i>Euzophera pinguis</i>	1
VU	Korkmusslingsmal	<i>Nemapogon fungivorellus</i>	1
NT	Asksolvecklare	<i>Pammene suspectana</i>	1
NT	Större aspvårvecklare	<i>Acleris roscidana</i>	5
VU	Lungrotsmal	<i>Heliodines roesella</i>	2
NT	Askbrunmal	<i>Zelleria hepariella</i>	1
NT	Ängsmetallvinge	<i>Adscita statices</i>	20
NT	Sexfläckig bastardsvärmare	<i>Zygaena filipendulae</i>	36
NT	Bredbrämad bastardsvärmare	<i>Zygaena lonicerae</i>	40
NT	Klubbspröad bastardsvärmare	<i>Zygaena minos</i>	50
NT	Smalspröad bastardsvärmare	<i>Zygaena osterodensis</i>	31
NT	Mindre bastardsvärmare	<i>Zygaena viciae</i>	38
VU	Dvärgflickslända	<i>Nehalennia speciosa</i>	2
EN	Trumgräshoppa	<i>Psophus stridulus</i>	16
NT	Mullvadssyrsa	<i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	1
NT	Knölspindel	<i>Araneus angulatus</i>	1
VU	Prickig flinkspindel	<i>Phrurolithus minimus</i>	1
NT	Spjuthoppspindel	<i>Dendryphantus hastatus</i>	1
EN	Kvistkrabbspindel	<i>Pistius truncatus</i>	1
NT	Dvärgklokrypare	<i>Cheiridium museorum</i>	1
NT	Hålträdklokrypare	<i>Anthrenochernes stellae</i>	1
EN	Flodpärlmussla	<i>Margaritifera margaritifera</i>	2
NT	Flat dammussla	<i>Pseudanodonta complanata</i>	3
EN	Tjockskalig målarmussla	<i>Unio crassus</i>	7
NT	Åkta målarmussla	<i>Unio pictorum</i>	4
EN	Större agatsnäcka	<i>Cochlicopa nitens</i>	1
NT	Större barksnäcka	<i>Ena montana</i>	1
NT	Otandad grynsnäcka	<i>Vertigo genesii</i>	1
NT	Kalkkärrsgrynsnäcka	<i>Vertigo geyeri</i>	2

Kommentarer kring vissa av de rödlistade fynden

Kjell Antonsson, ordförande

Traditionell genomgång av årets rödlistade fynd i Östergötlands län. Data hämtat från artportalen och nästan inget är kvalitetssäkrat, så det kan dölja sig felaktigheter. Förutom nedanstående arter finns anledning att kommentera att vissa arter tycks gynnas av den globala uppvärmningen. Exempel på detta är de ökande fynden i Ög av t ex rödvingad kapuschongbagge (*Bostrichus capucinus*), ekgetingbock (*Xylotrechus antilope*), smalvingad blombock (*Strangalia attenuata*), hålskenknäppare (*Eucnemis capucina*), humlekortvinge (*Emus hirtus*) och flenörtskapuschongfly (*Cucullia scrophulariae*).

Hasselpraktbagge (*Agrilus olivicolor*) NT – två fynd i Tinnerö-området, J Jörpeland och O Josefsson. Tidigare fynd i Ög, endast i Törnevalla-trakten av F Ossianni 1931-1961.

Lindfläckbock (*Chlorophorus herbstii*) VU – återfynd på enda kända lokalen, Hallstad ängar av S Carrington, efter 13 år.

Molinfläcksbock (*Mesosa nebulosa*) NT – återfynd på Omberg efter 30 år av J Peterson, i övrigt endast funnen på Djursö 2009, N Franc.

Plattbaggen *Notolaemus unifasciatus* VU – Ett fynd vid Smedstad, Slaka sn, i övrigt endast funnen på Ämtö, Gryts skärgård 2009 i Ög.

Glansbaggen *Meligethes gagathinus* NT – ett fynd vid Boxholm av M Nilsson, i övrigt endast funnen på Omberg 1935 av H Lohmander, i Ög.

Backtravsvivel (*Ceutorhynchus griseus*) NT – två fynd av T Ivarsson, J Ivarsson vid Kolbytemon och Ycke, i övrigt endast funnen vid Åtvidaberg 1958 (E Wirén).

Bred trollknäppare (*Danosoma fasciatum*) NT – funnen vid Stutagölens NR, Norra Vi sn av T Blixt och C Youssif. I övrigt endast funnen vid Göstrings urskog 2020 av R Petersen och A Weisner och på Omberg 1925. T Palm.

Svart ögonknäppare (*Denticollis borealis*) NT – funnen vid Stutagölen av T Blixt och C Youssif i två ex. Denna är en god indikator på urskogsliknande miljöer.

Mörk bronsblomfluga (*Callicera aurata*) NT – funnen vid Johannisberg, Gryts sn av N Jansson. Tidigare endast funnen vid Tinnerö eklandskap av M Pettersson och B Larsson 2022, i Ög.

Praktmånblomfluga (*Eumerus grandis*) EN – Marmorbrukets NR av T Blixt. Funnens senaste på 1800-talet i Ög.

Borrflugan *Platyparea discoidea* NT – funnen vid Sandkulla, Björneberg, Rinna sn av N Johansson. Tidigare endast funnen på Omberg 2022 av J Edelsjö.

Knölskräddare (*Gerris gibbifer*) NT – funnen som ny för Ög vid två tillfällen 2023 vid Lagmansro kalkkärr av T Blixt och O Jonsson samt S Elg, Ö Fritz och J Svedholm.

Mindre timmerman (*Acanthocinus griseus*). Första fyndet i Östergötland gjordes i Sjöbo-Knäppans naturreservat av M Sunhede. Senare funnen i mängder norr om Norsholm av C Williams.

Foto: Monika Sunhede.

Franstandad barkskinnbagge (*Aradus erosus*)

EN – funnen vid Stutagölen av T Blixt och C Youssif. Tidigare endast funnen vid Getå av H Ahnlund 2001 i Ög.

Röd parasitväxtstekel (*Orussus parietinus*)

NT – funnen vid Hästenäs kyrkskog av T Blixt och S Carlsson. Tidigare endast funnen vid Nävsjömossen, Kvarsebo sn av H Andersson 2021, i Ög.

Ljus lergeting (*Odynerus melanocephalus*) NT – funnen som ny för Ög, vid Vrinneviskogens NR av A Ahlbeck och T Appelqvist.

Brokparasitstekeln *Dolichomitus curticornis*, NT

– funnen vid Sandkulla, Björneberg, Rinna sn av N Johansson. Funnen 2022 som ny för Ög.

Brokparasitstekeln *Hybomischos*

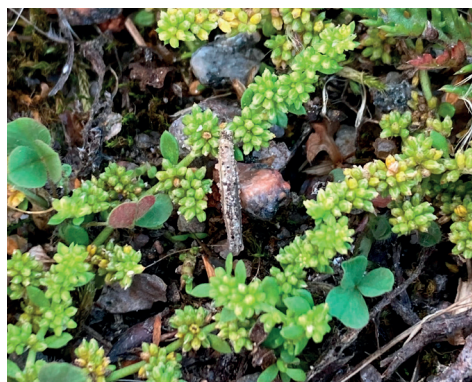
septemcinctorius, NT – funnen vid Sandkulla, Björneberg, Rinna sn av N Johansson. I övrigt endast funnen vid Tinnerö eklandskap 2020 av T Ivarsson och då som ny för

Större sötvedelssäckmal (*Coleophora*

gallipennella), NT – funnen vid Falerums skola av T Blixt och J Molin.

Knyttingsäckmal (*Coleophora scabrida*), VU –

funnen på två platser oberoende av varandra under året. Dels vid Boxholm, Ekeby sn av M Nilsson och dels vid Jägarvallsvägen, Linköping av T Blixt, som ny för Ög. I båda fallen säckar på knytling.

Knyttingsäckmal (*Coleophora scabrida*).

Foto: Torbjörn Blixt

Större sötvedelssäckmal (*Coleophora gallipennella*).

Foto: Torbjörn Blixt

Kalkfly (*Tyta luctuosa*) NT – funnen i

Valdemarsvik av S Kasselstrand. Även funnen på samma lokal 2010 och då ny för Ög.

Korkmusslingsmal (*Nemapogon fungivorellus*)

VU – kläckt ur korkmussling, insamlad av M Nilsson i -sjömansäng, Risinge sn. Ny för Ög.

Mullvadssyrsa (*Gryllotalpa gryllotalpa*) NT –

hörd spelande vid Ålsjöäng, Regna sn av Kerstin Sköld. Sensationellt fynd. Finns en tidigare obekräftad observation från Åtvidaberg i Ög.

Prickig flinkspindel (*Phrurolithes minimus*) VU

– funnen vid Alvastra grusgrup av T. Blixt och M Sunhede. Tidigare funnen vid Skåraholm, Skönberga sn av M Sunhede 2021 som ny för Ög.

Spjuthoppspindel (*Dendryphantès hastatus*)

NT – funnen vid Hultaholm, Gärdserums sn av T Blixt. Tidigare funnen av M Sunhede som ny för Ög utanför Sjöbo-Knäppans NR, Motala 2015.

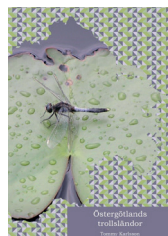
Försäljning och utlåning av material

I föreningen har vi följande insektsmateriel till försäljning från tjeckiska Entosphinx. Vi brukar ha med det mesta av materialen på föreningens inomöten förutom de större hävarna. Det går också bra att beställa för medlemmar så skickar vi mot portokostnad.

Vara	Pris
Nålar för montering av insekter	30 kr stål
storlek 00-3 paket 100 st	40 kr rostfritt stål
Uppklistringslappar till skalbaggar i olika storlekar	10 kr för 100 st
Mjuka insektspincetter	35 kr
Eppendorfrör för mindre insekter eller spritläggning 9x30 mm invändigt mått	3 kr/ 10 st
Handlupp 10X förstoring	180 kr
Hävar i olika utföranden	Prisexempel
Hävring 40 eller 50 cm	40 cm hävring
och teleskopskaft av olika längder	med 30-70 cm skaft kostar 340 kr
Material till utlåning	
Bilhäv	
Malaisefälla	

Antonsson K. 2011
Dagfjärilar i
Östergötland
10 kr

Karlsson T. 2015
Östergötlands
trollsländor
100 kr

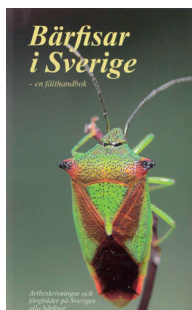
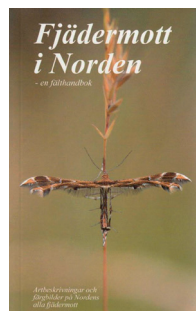

Ny 2022

Ny 2022

Vi brukar också ha följande bestämningsböcker från Stockholms entomologiska förening i lager. 65 kronor styck

Entomologiska Föreningen Östergötlands syfte och verksamhet

Vår förenings syfte är att samla naturintresserade människor som tycker att insekter verkar spännande, till gemenskap och ömsesidigt utbyte av erfarenheter och upplevelser i insekternas värld. Den är öppen för alla åldrar och det behövs inga förkunskaper för att gå med i föreningen. Föreningen bildades 1984 genom att bl a Ulf Karlström, Ulrik Lohm, Anders Göthberg och Jan Landin beslöt bilda en styrelse. Verksamheten består under normala omständigheter årligen av 5-7 föredrag under vår och höst samt 2-4 exkursioner under sommaren. 2002 startade föreningen en stor inventering av Östergötlands dagfjärilar med flera hundra deltagare. Inventeringen avslutades 2007 och har sedan övergått i en inventering av trollsländor som pågått fram till 2012. 2018 startades ett bärfisprojekt upp. Förutom ovanstående aktiviteter engagerar sig föreningen också i aktuella naturvårdsfrågor. En gång om året utkommer ett medlemsblad med program, rapporter, artiklar och aktuella frågor om föreningen och entomologin i Östergötland. Föreningen samordnar också inköp, säljer och förmedlar viss entomologisk utrustning såsom håvar, spännbräden, lådor, nålar, uppklistringslappar, rör, litteratur m m. Antalet medlemmar är ca 112.

Medlemsavgiften är 150 kr för vuxna, 75 kr för medlemmar under 25 år och 200 kr för familjemedlemskap. Postgiro-nr: 4 96 34 59-5.

EFÖ:s styrelse

Kjell Antonsson (ordförande)
072-5164245, kjell.antonsson56@gmail.com

Nicklas Jansson (sekreterare)
070-5534944, nicklas.jansson@liu.se

Björn Ström (kassör & distributör)
Tel: 013-103451, bjorn_strom@telia.com

Jonas Levander (ledamot)
013-313746, jonbit3@gmail.com

Monika Sunhede (ledamot, redaktör, webmaster)
073-1408055, monikasunhede@hotmail.com

Torbjörn Blixt (ledamot)
073-0825924, torbl192@gmail.com

Tommy Karlsson (suppleant)
070-6056261, tommy_karlsson715@hotmail.com

Malin Larsson (suppleant)
070-3309324, malinm.larsson@gmail.com

Stipendiekommitté

Malin Larsson och Björn Ström

Programkommitté

Håkan Andersson, Kjell Antonsson,
Tommy Karlsson, Monika Sunhede

Webmaster

Rolf Kokkonen
webmaster@ostgotaentomologerna.se

Revisorer

Bengt Nyström (revisor)
013-160522, erik.nystrm00@gmail.com

Rolf Kokkonen (revisorsuppleant)

Valberedning

Magnus Wadstein, 073-0635277,
magnusw59@hotmail.com

Föreningens adress

Entomologiska Föreningen Östergötland,
c/o Björn Ström, Åbylundsgatan 36
582 36 Linköping. Tel: 013-103451

Hemsida: ostgotaentomologerna.se

Entomologiska Föreningen Östergötland